

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Quibus casibus confessio est inualida ira vt sit reprenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](#)

Quæst. 9. De Qualitate Confessionis. Art. i. D. i. 2.

243

illius propositum: nec fieri vlo modo potest vt simul de illo doleat.

⁶ Ex parte examinis conscientiae. Tertius modus est: Si quis putet se fecisse debitam diligentia in examinanda conscientiam, cum tamen non fecerit, sicut bonâ fide confiteatur. Ita omnes Auctores suprà dicti.

Sed probabilis est, etiam hoc modo non dari confessionem informem. Nam vel illa negligencia est talis, ut cum ea confiteri sit peccatum mortiferum, vel veniale. Si veniale, nihil obstat; quo minus confequatur gratiam; alioqui fatendum esset, quotiescumque aliqua parua negligentia committitur in examine, non conferri gratiam per absolutionem, quod est improbabile. Si vero est mortiferum, ergo confessio est nulla. Tum quia non est integra, omittit enim confiteri aliquod peccatum mortiferum ex magnâ negligentia; quando eam aliquid ex mortifera negligentia omittitur, censetur voluntariè omitti. Et quamvis formalis & expressa intentione velit integrè confiteri, tamen interpretatiè vult contrarium, ob mortiferam & grauem negligentiam se ad id parandi. Tum quia deest legitima attritio, qua non potest consistere cum peccato mortiferio actuali.

Contraria tamē sententia non est omnino improbabilis proper Auctores.

⁷ Ex parte ignorantis peccati. Quartus modus est ratione ignorantiae: dum quis omittit confiteri peccatum mortiferum, eò quod ignorantia crassâ ignoret esse peccatum mortiferum: quod sapè accidit adolescentibus, qui nesciunt contactus aliquos turpes, vel delectationes morosas, & huiusmodi, esse peccata mortifera, idque eā ignorantia quae nō excusat à peccato mortali, & idcirco non confitentur, neque proponunt abstineri.

Verū talis confessio non solum est valida, & consequenter non necessariò repetenda, vbi confiterit fuisse peccatum; sed etiam confert gratiam, si teliqua adhuc possunt adesse. Ratio est: Quia talis non peccat, saltem mortiferè, omitendo illud peccatum in confessione, quod ipse ignorabat, eti⁹ ignorantia crassa esset peccatum: nam præceptum confessionis non obligat, nisi ad confessionem eorum, quæ scimus esse peccata, non autem obligat, vt de singulis inquiramus, an sint peccata, nisi dubitatio de aliquo in particulari occurrat. Vnde, eti⁹ ignorantia illa sit crassa respectu operis faciendi, (hoc enim opus faciendum postulabat inquisitionem, an esset licitum facere:) tamen non est crassa respectu confessionis.

⁸ Ex parte excommunicationis. Quintus modus est ratione excommunicationis: quando is, qui est excommunicatus, cupit absolui à peccatis, nesciens vel non aduentus se esse excommunicatum, idque culpabiliter; vel certè, nesciens esse sacrilegium ita petere absolutionem à peccatis. Ita Nauarrus cap. 4. num. 4. Caicetus Verbo Absolutionis impedimenta, & alij.

Verū hic modus rarò venit vlo in praxi: nam is qui scit se excommunicatum, potest confiteri, & petere absolutionem. Vtrum verò prius debeat absolvi ab excommunicatione, an à peccatis, relinquit iudicio Sacerdotis, qui in formula, qua Ecclesia vbiq̄e vitetur, prius solet absolvere ab excommunicatione, quantum potest, quam absolvat à peccatis. Tamen si ponamus pe-

nitentem excommunicatum petere absolutionem à peccatis ante absolutionem excommunicationis, tunc distingendum est: vel enim penitens fecit se non posse absoluī à peccatis, nisi prius absolvatur ab excommunicatione; & tunc peccat mortiferè, & nulla est absolutione; quia non habet attritionem, cum non habeat propositum non peccandi: fieri enim nequit, vt is qui actu peccat, habeat propositum non peccandi. Vel necit se posse petere, idque vel ignorantia crassâ, & sic rursum non est attritus ob causam dictam; vel ignorantia probabilis, putans bona fide se posse sic absolvī; & tunc non impedit effectus Sacramenti, modò Sacerdos habeat in illum iurisdictionem. Nam casus referatus, vel censura referata, dum penitens bona fide, & debita dispositione confiterit, non impedit fructum Sacramenti, iuxta probabilem sententiam; sicut neque illius casus, vel censuræ obliuio; vt recte Nauarrus cap. 9. num. 4. & 7. Caicet. quæst. 3. de Confessione, Victoria quæst. 3. de Excommunicatione, & alij.

Quid si excommunicatus prius petat absolutionem à peccatis, quam ab excommunicatione?

D V B I V M I I.

Quibus casibus confessio est invalida, ita ut sit repetenda?

R. Respondeo: Id prouenire ex aliquo defectu, ⁹ vel in Confessario, vel in Penitente.

Ex parte ignorantis. Ex defectu in Confessario. Primo: Si deest intentio absoluendi: quod tamen numquam est credendum, nisi ipse dicat. Vide quæ diximus de fessione necessitate intentionis Ministri, in Tractatu de Sacramentis in genere, quæst. 64. art. 8.

Secundo: Si omnino deest illi potestas iurisdictionis requisita ex parte materiæ, ita ut ne corroratur quidem titulum habeat: vt si singulat se Parochum, cum non sit.

Dicitur autem Habere titulum coloratum, qui eti⁹ non habeat verè iurisdictionem completam, tamen vulgo putatur habere ratione beneficii ei collati, vel commissionis ei factæ, eti⁹ invalidè. Exempli gratia, si factus sit Parochus per simoniam occultam, vel si erat ei commissa iurisdictionis, sed ea iam expirauit, & ignoratur: vide Nauarrum cap. 9. num. 11. tunc confessio ei bona fide facta valer, vnde non est necessariò repetenda. Ratio est: Quia Ecclesia in hoc cau confert iurisdictionem, ne tot fideles immerito decipiatur cum magno animarum damno.

Tertiò: Si potestas iurisdictionis in eo sit impedita: vt, si sit denuntiatus de excommunicatione, suspensione, vel interdicto. Si tamen hic vadat alio, vbi omnino hac res ignoratur, validè poterit absoluere: quia haber titulum coloratum.

Quartò: Si non adhibuit legitimam formam, Vide suprà dicta de Sacramentis in genere quæst. 60. art. 8. dub. 1. & 2.

Quintò: Si deprehendatur postea fuisse omnino ignorans, aut non intellexisse penitentem, sicut ignorans, vt non cognoverit illius statum.

In hoc tamen cau probable est, si confessio bona fide facta fuit, absolutionem non fuisse irritam. Ita tenet Antonius Cordubensis citans Gabrielem & Siluestrum, & quidam alij recentiores. Ratio est, Quia iste penitens ex parte sua intercepit ex parte sua bona fide.

X x x i j gr̄e con-

247 Quæst. 9. De Qualitate Confessionis. Art. 1. D. 2. A. 2. D. 1.

gr̄ confessus est; & ex parte Sacerdotis scientia generalis, quā intelligit pœnitentem se accusare de peccatis, videtur sufficere præcisè ad absolutionem. Cognitio enim distincta peccatorum non tam ad absolutionem, quā ad satisfactionem, & remedia prescribenda videtur necessaria. Quod confirmatur: quia, qui sic absoluitur in articulo mortis, validē absoluitur; vt infra art. 2. dub. 2. dicimus: atqui articulus mortis non dat illi hanc potestatem absoluendi cum generali cognitione; ergo ex ipsa natura rei sufficit.

An tunc
partialiter
iteranda
confessio,

10
Ex parte
pœnitentis
fit irrita
confessio:

1. Si sponte
non est in
tegra.

2. Si defit
dolor &c.

3. Si nolit
acceptare
pœnitentiam.

Aduerte tamen, talem confessionem postea videri iterandam, quā parte intellecta non fuit; vt communiter Doctores docent. Etsi contrarium non sit improbatum, vt docet Henricus lib. 2. de Pœnitentia cap. 14. citans pro se Cordubam, Gabrielem, & Siluestrum.

Ex parte pœnitentis est inualida & repetenda.

Primò: Quando non est integra de industria, ob verecundiam, vel aliam caufam non legitimam. Ob caufam tamen legitimam potest interdum de industria fieri non integra. Pari modo, si ex crassa negligentia non fuerit integra, iuxta ea, quā suprà num. 6. diximus: quamvis Confessor hoc non facile debeat iudicare, quando pœnitens pro suo modulo aliquam operam dedit.

Secundò: Quando non habet illum dolorum, aut non habet absolutum propositum abstinentiū imposterum, vt suprà num. 4. & 5. dictum est.

Tertiò: Quando non est paratus acceptare aliquam rationabilem pœnitentiam, aut certè non habet animum illius implendæ, idque ante absolutionem. Tenetur enim acceptare aliquam pœnitentiam rationabilem, si Sacerdos velit. Neque contrarium est probabile, quidquid aliqui dixerint. Hoc enim aperte docet Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 8. Habeant Sacerdotes pre oculis, vt satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad noua vita custodiam, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteriorū peccatorum vindictam & castigationem. Nam Claves Sacerdotum non ad soluendum dumtaxat, sed etiam ad ligandum concessas, etiam antiqui Patres & credamus & docent. Ratio est; Quia fungitur officio Iudicis auctoritate diuinâ prædicti: ergo eius sententia obligat pœnitentem, muliò magis quā sententia Iudicis secularis, qui tamen ad mulctam subeundam potest obligare. Vnde non potest pœnitens dicere, Nolo hic auferre, sed satisfaciam in Purgatorio. Quod si pœnitentia illi videtur nimis gravis, roget Sacerdotē vt illam mitiget. Quod si, dum pœnitentia iniungeretur, habuit animum implendi, postea tamen neglexit, vel etiam contempnit, non tenetur priorem confessionem repeterere, vt falsò quidam existimarent; sed sufficit confiteri illud peccatum neglectæ pœnitentiae. Et ratio est, quia peccatum sequens non potest Sacramentum, quod precessit, reddere irritum: nam natura Sacramenti, eiulque effectus non pendet ab eventu futuro.

Notandum hic est: Si quis inualidè confessus redeat ad eundem Cōfessarium, qui adhuc aliquo modo, saltē in confuso, meminit peccatorum, vel status pœnitentis, vel saltē pœnitentiae quam iniunxerat, sufficere vt confiteatur peccata omissa, relictis ijs quæ anteā fuit confessi: sic enim poterit ab omnibus absoluī; vt docet Naūarrus cap. 9. num. 19. Medina, Paludanus, Ri-

chardus. Quod si Confessarius ille, quem adit, nullo modo mesminerit, vel si alium audeat, teneatur ex integrō omnia priora confiteri.

ARTICVLVS II.

Vtrum Confessio debeat esse
integra?

R Espondetur: Confessio debet esse integra omnium peccatorum, quæ post diligens examen memorie occurunt: idque iure diuino est necessarium. Est fide tenenda. Patet ex Concilio Trid. sess. 14. can. 7. vbi hoc exprefse definitur: & ex testimonij Scriptura, Conciliorū & Patrum suprà q. 6. dub. 1. allatis.

Hinc sequitur necessarium esse confiteri omnia peccata secundum suas species, numerum, & circumstantias speciem mutantes: quod etiam fide tenendum est ex iisdem locis. Legatur diligenter cap. 5. & can. 7. sess. 14. & Concil. Lateranense cap. 21. Ratio est: quia sine numero & circumstantijs nec pœnitens potest confiteri omnia peccata, à quibus debet absoluī; nec Sacerdos potest cognoscere, à quibus debeat absoluī.

Notandum tamen Primò: Si pœnitens adhibitā diligentia non possit certum numerum invenire, satis esse, vt dicat plus minus, quantum illi videatur. Vel si hoc non potest, aperiat suam consuetudinem, quanta & quā diuturna ea fuerit: sic enim poterit intelligi eius status. Ita militis satiatis erit dicere, se quotidie blasphemare, quando datur occasio, tali vel tali modo blasphemia. Vsurario, se iam triennum omnibus aduentantibus dare ad usuras. Meritrici, se quinquennium omnibus expositam.

Notandum Secundò: Eam diligentiam in examine requiri, quam quis pro suo captu in re serua adhibere solet. Vnde Rustici, & homines simplices cum modica discussione possunt audiri; quia parum sunt idonei ad vitam præteritæ excutendam, & interrogatio Sacerdotis supplet. Vide Naūarrum in Capitulum Fratres, de Pœnitentia dist. 5. nu. 65. & sequentibus.

DVBIVM I.

Vtrum aliquando fieri posſit Confessio non
integra: & quibus casibus?

R Espondeo: Posse, & debere interdum fieri confessionem non integrā: nempe quotuscumque interuenit iustum impedimentum, siue ex parte Pœnitentis, siue ex parte Confessoris.

Primò: Si pœnitens dicto uno, vel altero peccato, amittat loquelam: tunc enim est absoluendus. Ratio est; Quia hæc confessio est integrā si. quælam, cut esse potest. Sicut enim obliuio non tollit integratatem confessionis necessariam, ita nec impenitentia.

Secundò: Quando multi sunt audiendi, & ob temporis breuitatē & periculū mortis ingruens, non possunt omnia dici: vt in naufragio, inusilio hostili, & similibus periculis.

Tertiò: Quando probabiliter timet aliquod notabile damnum sibi, vel alteri ex confessione certi